

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/187/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714208279
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2015:8714208279.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, samosudkyňou JUDr. Dagmar Soliarovou, vo veci starostlivosti súdu o mal. B. - J., M.. X.X.XXXX J. B., M.. X.X.XXXX, bytom ako matka, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, deti rodičov P. B., M.. X.X.XXXX, Q. U., M. C. XXXX/XX J. D. B., M.. XX.X.XXXX, Q. U., P. XX, v konaní začatom na návrh matky, o úpravu styku takto

rozhodol:

Otec maloletých detí D. B. je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletými deťmi každý párný týždeň v roku od piatku od 18.00 hod. do nedele do 16.00 hod.

Otec si deti prevezme v mieste trvalého bydliska detí a tam ich aj odovzdá. Matka je povinná deti na styk riadne pripraviť. Obaja rodičia sú povinní navzájom sa informovať aspoň deň vopred, pokiaľ by k realizácii styku nemohlo dôjsť.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Tunajšiemu súdu bol doručený návrh matky na úpravu styku. Matka v návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu v Poprade č.k. XXP/XXX/XXXX-XX zo dňa XX.X.XXXX bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. J. sumou 110 eur mesačne a mal. B. sumou 90 eur mesačne. Styk otca s maloletými deťmi upravený nebol. Po rozvoze sa rodičia dohodli o úprave styku a stretávanie sa otca s deťmi prebiehalo v zmysle dohody rodičov. Otec maloletých detí však realizuje styk výlučne v domácnosti matky, pričom nikdy si deti nevzal do domácnosti, kde v súčasnosti býva. Matka uviedla, že jeho starostlivosť o deti spočívala len v jeho fyzickej prítomnosti, nikdy deťom nepripravoval jedlo, nezabezpečoval im ošatenie, obuv, nepodieľal sa na nákladoch domácnosti, kde sa pravidelne pri deťoch zdržiava. Styk prebieha najmä v čase, keď je matka v práci a opakovane však dochádza aj k situáciám, že otec prichádza do domácnosti hocikedy, v byte sa správa ako doma a od detí zisťuje, kto ich navštevuje, kto u nich doma bol, čo matka vníma ako sústavnú kontrolu, ktorá nevyplýva dobre ani na deti ani na ňu. Matka poukázala na to, že otec je živnostník, pracuje ako automechanik a vie si zabezpečiť čas podľa toho ako to je potrebné. Matka ďalej uviedla, že ona pracuje ako zdravotná sestra v Šrobárovom ústave v Dolnom Smokovci a pracuje na zmeny.

Na pojednávaní matka uviedla, že otec naďalej navštevuje deti v domácnosti, pričom ona ako matka deťom zabezpečuje riadnu starostlivosť. Otec väčšinou príde keď má matka služby v rámci výkonu práce, pričom za predchádzajúci rok matka mala len 9-10 nočných služieb, kedy otec zabezpečoval starostlivosť. Čo sa týka ranného odvozu detí do školy a škôlky, matka uviedla, že staršia dcéra už vie sama zájsť do školy a pri mladšej ak je matka po nočnej, príde ráno o 7.30 hod. a do škôlky ju odvedie, v prípade potreby vypomôže rodina. Ďalej matka uviedla, že nakoľko nemajú vyporiadané BSM po rozvoze manželstva, otec má stále trvalý pobyt v tejto domácnosti a kedykoľvek príde za deťmi bez toho, aby sa

vopred s nimi dohodol. Matka zároveň poukázala, že podľa jej názoru otec navštevuje túto domácnosť za účelom kontroly, pred deťmi komentuje, čo nie je nakúpené, čo nie je pripravené a stále sa ich vypytuje na návštevy. Takéto otázky zaťažujú aj maloleté deti a nie sú vhodné. Matka uviedla, že riadne určený styk by v budúcnosti odbúral tieto problémy a otec by sa počas víkendov mohol úplne venovať maloletým deťom, pripraviť im riadny program. Za celé obdobie od rozvodu deti nezobral do svojho bytu, aj keď uvádza, že sa jedná len o garsónku, ide o riadne bývanie v bytovke. Deti nie sú náročné a nebol by problém, aby s otcom mohli takto stráviť víkend. Navyše majú starú matku v Tatranskej Lomnici, ktorá má svoju samostatnú domácnosť a kde by taktiež deti strávili víkendy. Staršia dcéra má takmer 14 rokov, navštevuje 7.ročník ZŠ a vie sama vyjadriť svoj názor a taktiež aj pri rannom odvoze do školy pri tomto nie je problém, 14-ročné dievča sa už o seba vie postarať.

Otec maloletých detí s návrhom na úpravu styku nesúhlasil. Podľa jeho názoru sa týmto spôsobom, že deti riadne navštevuje v ich domácnosti, podieľa na výchove a starostlivosti o deti. Do domácnosti chodí vtedy, keď matka odchádza do práce na nočnú zmenu. Otec deti uloží a je s nimi až do rána. Zároveň aj keď príde do domácnosti, nakúpi potraviny a aj v prípade, že raz bolo dieťa choré, zobral si voľno a venoval sa mu. Pokiaľ sa týka jeho pomerov, uviedol, že žije v podnájme, jedná sa o jednoizbový byt na spôsob garsónky a nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o deti za obdobie, kedy by boli uňho. Je aj v prospech detí takýto styk, keď je s nimi v ich domácnosti. Taktiež nie je pravdou, žeby od rozvodu maloletým deťom nezabezpečil dovolenku, bol s nimi na výlete aj v Prahe, išlo o 4-5-dňový výlet, počas víkendov ich zobral na nákup do Poľska, bol s nimi v Zakopanom. Aby sa vyhol konfliktom s matkou, väčšinou do domácnosti príde vtedy, keď je matka v práci. Taktiež otec uviedol, že v čase rozvodu zvažovali striedavú starostlivosť, z ktorej nakoniec ustúpil a to z toho dôvodu, že by sa mohol riadne v budúcnosti podieľať na starostlivosti o deti, keďže za deťmi pravidelne chodieval do ich bytu. Úpravu styku tak ako to navrhuje matka pokladá za obmedzenie jeho rodičovských práv. K výpovedi mal. J.D. uviedol, že dieťa je zmanipulované matkou a aj vzhľadom k tomu má takéto vyjadrenie.

Kolízny opatrovník uviedol, že je zrejme, že vzťah oboch rodičov je veľmi konfliktný a preto je vhodné, aby boli riadne určené pravidlá, v ktorých by sa rodičia a maloleté deti pohybovali a preto z pohľadu kolízneho opatrovníka je potrebné riadne upraviť styk otca s maloletými deťmi a preto návrh matky pokladajú za dôvodný. Pokiaľ sa týka konkrétnej úpravy styku, tento navrhujú realizovať každý páry týždeň od piatku od 18.hod. do nedele do 16.hod. Je potrebné, aby si takýto styk deti riadne vyskúšali, aby sa najprv realizoval a až následne by bolo vhodné upraviť styk počas sviatkov, prázdnin, na čom by sa snád aj v budúcnosti rodičia vedeli dohodnúť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s vykonanými dôkazmi ako aj s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Poprade č.k. 15P/406/2012-38 zo dňa 24.4.2013 bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na mal. J. sumou 110 eur mesačne a mal. B. sumou 90 eur mesačne, pričom styk otca s maloletými deťmi upravený nebol a na pojednávaní v rámci rozvodového konania to zhodne uviedli obaja rodičia, ktorí nežiadali upraviť styk. Po rozvode začal prebiehať styk otca s deťmi tak, že otec deti pravidelne navštevoval v ich domácnosti, kde bol poväčšinou v čase neprítomnosti matky, ktorá vykonáva svoju prácu zdravotnej sestry na zmeny. Otec zároveň maloleté deti odvážal ráno do školy a do škôlky.

Zo správy z poradenskopsychologického procesu vyplýva, že s rodičmi bola uskutočnená dyadická konzultácia, ktorá bola zameraná na hľadanie dohody v súvislosti s úpravou styku. Medzi rodičmi pretrvávajú porozvodové konflikty a zranenia, ktoré prenášajú do rodičovských rolí. Nedokážu spolu konštruktívne komunikovať, chýba im vzájomná dôvera a rešpekt v roli rodiča. Každý si presadzuje svoju predstavu starostlivosti o deti. Matka by rada upravila kontakt otca s deťmi na každý druhý víkend s tým, aby si ich otec brával k sebe. Otec by rád zachoval kontakt s deťmi tak ako je to doteraz, to znamená neobmedzený kontakt v domácnosti, v ktorej žijú deti s mamou. Zo záverov a odporúčaní predmetnej správy ďalej vyplýva, že presne definované pravidlá starostlivosti by eliminovali konflikty rodičov. Vzhľadom na charakter a zložitnosť uvedených problémov by v tejto fáze ďalšia poradenskopsychologická intervencia nebola účinná.

Podľa § 43 Zákona o rodine ods. 1, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Podľa § 100 ods. 3 OSP ak je účastníkom maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie súd vo veci vypočul maloletú J., pričom z jej výpovede vyplýva, že by si vedela predstaviť styk s ockom tak, že by sa stretávali každý druhý víkend od piatku do nedele. Ocko jej však nikdy neukázal svoje terajšie bývanie, nebola sa tam pozrieť ani raz a keď naposledy spolu strávili sobotu, nedeľu, boli spolu so sestrou u babičky v Tatranskej Lomnici. Ocko medzitým s nimi nebol, dieťa uviedlo, že vie o tom, že išiel na výstavu motoriek do Bratislavy, čo im oznámil až keď sa vrátil. Dieťa samotné reagovalo tak, že keby to bol skôr povedal, či nechcú ísť s ním, ona by určite šla. Dieťa ďalej uviedlo, že keď sa rodičia rozviedli, ocko ku nim chodieval kedykoľvek, ale väčšinou vtedy, keď je mamka v práci alebo na nočnej. Ocko je s nimi v byte, pričom ona si robí úlohy, mladšia sestra väčšinou pozerá nejaké rozprávky a otec sedí v obývačke a pozerá televíziu. Pri úlohách jej už netreba pomáhať, tieto si robí sama. Ocko ju vozieval do školy a niekedy aj zo školy a toto jej vyhovuje. Nevyhovujú jej však celkom jeho návštevy, lebo niekedy má pocit, že ocko ich počas toho kontroluje a keď je doma mamka, tak sa pohádajú na ďalších veciach v súvislosti so súdom, s financiami. Sestra je ešte malá, navštevuje MŠ. Maloletá uviedla, že si nevie predstaviť, žeby počas prázdnin bola s ockom dlhšiu dobu, napríklad jeden týždeň, nikdy s ním tak dlho neboli. Cez sviatky by si s ním vedela predstaviť nejaké 2-3 dni. Počas toho, kedy by sa s ockom stretávali, by chcela, aby ich zobral na nejaké výlety alebo aj po hradoch, zámkoch, zatiaľ ešte na takom výlete neboli. V januári a vo februári ich zobral na korčuľovanie raz v Tatranskej Lomnici a raz pri Aréne v Poprade. Keď ocko príde na návštevu a mamka je doma a hádajú sa, dieťa uviedlo, že by bolo rado, keby sa pred deťmi nehádali, toto nemá rada. Ocko s nimi nehraje žiadne hry, nerobí im nijaký program, niekedy sa vyšantí s mal. Karinkou, čo je však výnimočné.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia ako aj na závery správy z referátu z poradenskopsychologických služieb pri UPSVaR v Poprade sa súd stotožnil s tým, že vzhľadom ku

konfliktom, ktoré sú medzi rodičmi, je vhodné určiť a definovať pravidlá v rámci úpravy styku. Takáto forma realizácie bude kladne vplyvať aj na maloleté deti, nakoľko ako vyplýva z výpovede staršieho dieťaťa, konflikty rodičov na ňu negatívne vplyvajú. Tým, žeby otec prestal kedykoľvek navštevovať domácnosť matky, by sa odbúrali vzájomné nezhody rodičov. Zároveň súd aj s poukazom na ustanovenie § 43 Zákona o rodine a § 100 ods. 3 OSP zobral do úvahy názor mal. J. vo vzťahu k úprave styku a to aj vzhľadom k jej rozumovej vyspelosti a veku rešpektoval. Taktiež je potrebné dať do pozornosti aj ďalšiu závažnú vec, ktorá nepriamo vplyva na situáciu v rodine, čo sa prenáša aj na správanie rodičov a vyúsťuje aj ku vzťahu k maloletým deťom a to je vyporiadanie BSM medzi rodičmi, ku ktorému doposiaľ nedošlo. To ovplyvňuje aj postoj otca k tomu, že do domácnosti matky môže kedykoľvek prísť, pretože sa v podstate jedná aj o jeho domácnosť, keďže toto nemajú vzájomne vysporiadané. Ak by rodičia hneď po rozvode vyriešili základné veci, vymedzili si určité hranice a prípadne by aj vyporiadali BSM, v súčasnosti by sa dokázali dohodnúť aj vo vzťahu k úprave styku otca s maloletými deťmi. Taktiež sa súd stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka s tým, že zatiaľ nie je potrebné upravovať prázdniny a sviatky, najprv si takýto styk maloleté deti musia odskúšať a následne by došlo k rozšíreniu úpravy styku otca s maloletými deťmi aj počas prázdnin a sviatkov.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., pretože ide o konanie starostlivosti súdu o maloletých, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa §-u 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha.

Podľa ods. 2 cit. ust. odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca, alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený, to neplatí, ak senát rozhodol namiesto samosudcu,
konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 cit. ust. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.